

Formål

I kommunens arealplanlegging skal det for nye boligområder sikres tilstrekkelig med velegnet areal til lek, slik at barn og unges interesser blir ivaretatt, jf. PBL § 1-1, samt Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen.

Ved utarbeidelse av planforslag skal det fremgå av planbeskrivelsen hvordan barn og unges interesser er ivaretatt.

Generelle retningslinjer for planlegging og lokalisering

1. Anlegg for barn og unge skal vurderes *før* boliger og veier plasseres. De skal danne en gjennomgående grønn struktur. Grøntstrukturen er nettverket av grønne områder (for eksempel friområder, friluftsområder, felles lekeplass og gang- og sykkelveger). Det skal tas hensyn til eksisterende terreng slik at dette beholdes i størst mulig grad. Dersom lekeplassen ikke har en naturlig grønn ramme, må dette erstattes med beplantning.
2. Lekearealer skal plasseres på områder som er velegnet i forhold til bebyggelse, terreng, grunnforhold, sol, vind, og støy. Områder med høyspentanlegg skal ikke brukes. Området skal være sikret mot rasfare, flom og forurensning.
3. Lekeplassene skal plasseres lett tilgjengelig fra boligene med trygg og trafiksikker adkomst. Lekeområdet skal inngjerdes mot trafikkerte veier.
4. Adkomsten samt deler av lekeplassen og lekeplassutstyret skal være tilgjengelig for alle (Universell utforming).
5. Ved omdisponering av arealer som i planer er avsatt til fellesareal eller friområde, som er i bruk eller er velegnet for lek, skal det skaffes fullverdig erstatning.
6. Dersom uregulert areal blir benyttet til lekeareal av barn og unge, bør dette tas opp til regulering for dette formål (evt. skaffes fullverdig erstatning dersom dette vil bli regulert til annet formål).
7. Opparbeidelse av anlegg for barn og unge skal senest være ferdigstilt før ny bebyggelse tas i bruk. Dette konkretiseres ved rekkefølgebestemmelser og eventuelt ved utbyggingsavtale for den enkelte plan.
8. Lekeplasser kan reguleres til offentlig friområde, eller som fellesområde (pbl. § 25.4 og 7). Lekeplasser som er felles for flere beboere overtas ikke av kommunen, og beboerne har ansvar for vedlikeholdet (velforening eller lignende).
9. Tiltakshaver skal før etablering/opparbeidning av anlegg for barn og unge utarbeide en plan for utforming av det aktuelle området. Planen skal godkjennes av kommunen.

Krav til type anlegg og utforming

1. Nærlekeplass er beregnet for småbarn og skal avsettes i alle områder hvor det etableres 5 eller flere boenheter. Maksimalt 20 boenheter kan være felles om lekeplassen. Alle boenhetene skal innen en avstand på ca. 50 meter ha tilgang til nærlekeplass. Det beregnes 25 m^2 for hver boenhet og størrelsen skal være $\geq 200 \text{ m}^2$.
2. Kvartalslekeplass^m/ballplass er beregnet for skolebarn. Kvartalslekeplass skal avsettes i områder hvor det etableres 20 eller flere boenheter. Maksimalt 50 boenheter kan være felles om lekeplassen. Alle boenheter skal innen en avstand på ca. 150 meter ha en kvartalslekeplass hvor areal skal være $\geq 1500 \text{ m}^2$. Kvartalslekeplassen skal ha innslag av vegetasjon og natur, og gi muligheter for varierte aktiviteter som f.eks. ballek, aking, sykling m.m. Den bør plasseres i tilknytning til større naturareal og ligge skjermet i forhold til nærmeste bolig.

I planer hvor bebyggelsen utelukkende er regulert til frittliggende småhusbebyggelse (en- og tomannsboliger) hvor MUA = 400 m^2 per boenhet, kan nærlekeplass sløyfes, da tilstrekkelig areal for de minste barna er sikret på egen tomt. Generelle retningslinjer pkt. 2 og 3 må likevel være oppfylt. Det er viktig å være oppmerksom på at større barn også skal ivaretas, slik at for disse planene vil det fortsatt være nødvendig å regulere inn lekeområder (f.eks. balløkke), hvis dette ikke finnes nærheten.

Ulike typer lekeplasser kan anlegges sammen dersom forholdene tilsier det. I slike tilfeller skal det laveste avstandskravet benyttes. Ved sammenslåing av nærlekeplass for de minste og kvartalslekeplass, må en sørge for en viss skjerming mellom disse.

Arealer som er brattere enn 1:3 (så fremt ikke arealet er satt av til akebakke) eller smalere enn 10 meter, areal med ekvivalent støy nivå over 55 dB, areal avsatt til kjørevei, parkering, fareområder og areal belagt med restriksjoner som hindrer barns frie lek, skal ikke medregnes i arealberegning for lekeplasser.

Ved boligfortetting eller bruksendring kan det som alternativ til etablering av anlegg for barn og unge ytes bidrag til opprusting av eksisterende anlegg. Dette kan også være å yte tilskudd til nye anlegg for barn og unge, dersom dette ikke finnes i området.

Utstyr

På lekeplassene skal det være noe fast dekke (grus, stein, asfalt o.l.) for (trehjuls)sykkel, barnevogn, rullestol osv. På nærlekeplassen skal det dessuten være sandkasse og huske beregnet på små barn og sitteplass for voksne.

Kvartalslekeplass/ballplass skal være utstyrt med egnet utstyr (fotballmål, basketmål, husker o.l.) som er tilstrekkelig sikret. Et område på minimum 20×30 meter skal planeres og gruses, asfalteres eller anlegges med plen. Området bør kunne islegges om vinteren.

Tekniske normer

Det skal under planlegging og gjennomføring tas hensyn til de enhver tid gjeldende sikkerhetsforskrifter og sikkerhetssoner for plassering og utforming av lekeapparater (jf. forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr av 19. juli 1996).

